

Opravdu horké australské

Vlasta Puczok, foto autor a Petra Dvořáková

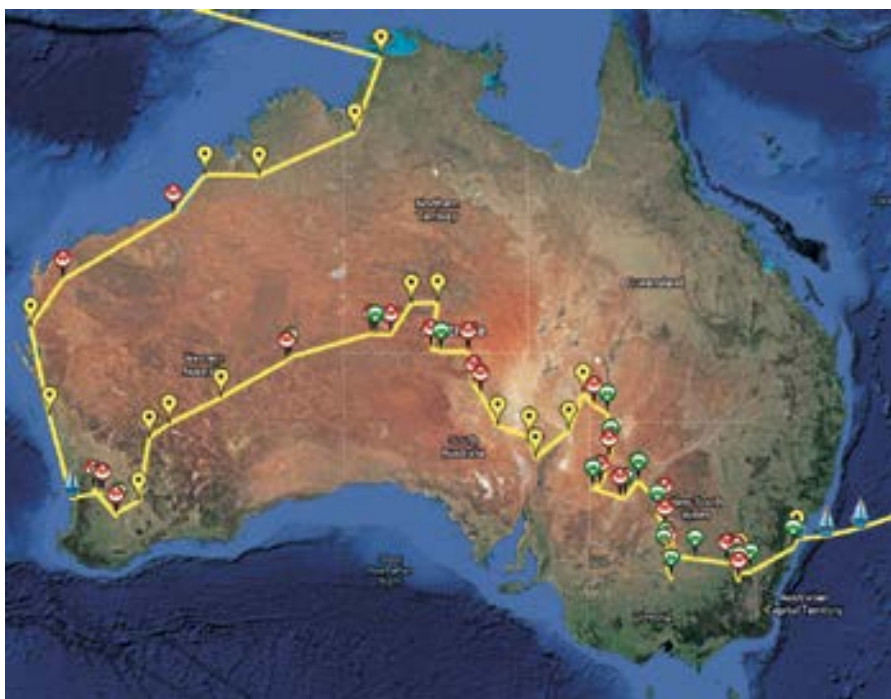

Na Austrálii jsem se na své cestě s paraglidem po světě od počátku moc těšil. Na rozdíl od amerických etap mi nechybí bezva partáci. Je to hlavně Petra Dvořáková, zvaná Amazonka, pilotka a výborná vlekačka, s níž jsme se sehráli už při vlekání v Texasu. Spoluletcem je Tomáš Beneš, zvaný Beny, pilot, jemuž létání jde hodně dobře a o kterém ještě určitě v budoucnu uslyšíte. Beny má na tento výlet šest týdnů, pak se musí vrátit na letadlo domů. S Amazonkou jsme byli domluveni na překonání celé Austrálie. Putování vnitrozemím odhadujeme na dva tři měsíce. Během mé plavby přes Tichý oceán jsme ale domluvu rozšířili i o pokus o návrat s expedičním autem až domů do Evropy. Lodní krátkovlnné rádio na oceánu vytukalo i krásnou zprávu z Gradientu, přímo od Ondřeje Dupala: „V Sydney tě čeká nový Aspen 4. Připlouváš v pravý čas, australská sezóna právě začíná.“ Díky!

Vše vypadá optimisticky. Odvíjak čeká v bedně v garáži u maminky australského pilota Toma, s nímž jsme letěli krásný přelet na Chilské pobřežní poušti Tarapaca.

To, že chybí jakékoliv informace o možnostech létání v drsném australském „out-backu“, už jaksí patří k věci. Jak si to v tamních krutých podmínkách vlastně představuji? Můj plán je vědomě naivní a vyžaduje aspoň trochu toho štěstí. Chci urazit trasu od jihovýchodu země na severozápad a kličkovat pružně při postupu mezi suchými poušťmi ve středu země a monzunovým mokřým a bouřkovým pásmem na severu.

Nakonec to vcelku vyšlo. Subtropické tlakové výše, snad monzunem zatlačené mnohem jižněji než jsem čekal podle pozice pouští, nám vytvářely velkou obloukovitou větrnou dráhu z jihovýchodu až na jiho-

západ. Dalo se postupovat daleko více pouštním centrem, než jsem se původně odvažoval pomyslet.

V Sydney musíme opatřit vhodné vozidlo. Takové, aby na něj stačila peněženka, ale na nějž se také budeme moci spolehnout v pustinách. Hledání se vleče, musíme vytelefonovat schůzky podle inzerátů, autobazary tu nejsou. Nacházíme dostatečně jednoduché auto s ruční převodovkou a bez počítače pod kapotou. Má ale naježděno půl miliónu kilometrů a potřebuje další investice do oprav. Křtíme jej na Tondu. Náš nový pevninský koráb,

vlekadlo i domov. Milujeme jej od prvního okamžiku. Ještě vyřídít jeho papíry. A taky běháme po asijských ambasádách kvůli další cestě. Konečně můžeme vyzvednout bednu s odvíjakem a vyrážíme!

Orli útočí

Krátké rozlitaní na pobřežním cliffu ve Stanwell parku. Tu také provádíme „za pochodu“ úpravy expedičního auta.

Tady nás ve vzduchu potkalo něco nebývalého. Orli, vítání pomocníci ve slabé termice, tady moc nepomáhají. Jak bych to řekl, nejenže nepomáhají, oni přímo útočí.

léto

Start z rude cesty u řeky Darling

Amazonka na výletě

S rogalem na klokany

„No dobře, dobře kamarádi, tak si křičte, ale točte, už tak je to tu obtížné!“, volám na ně. Ale oni ne, dva na mne nalítávají střemhlavým letem tak, že jsem to ještě nezažil. Lítal jsem s kamarádkami supy ve Španělsku i v Brazílii, potkal obrovského orla ve francouzském Annecy, nalétávali na mne mořští orli v Pasohlávkách, v Jižní Africe mne zastrašoval orel bojovný, saharský černý orel na mne „padal“ z veliké výšky. Ale tohle je jiné, australské orli, přitom nijak velcí, jsou opravdu schopni jít drápama do skytenu! Nepomáhá nic, ani křik, ani spirálka, ani dobrý stoupák. S Benym teď sháníme trumpety na stlačený vzduch.

Agresivní orlík na východě země

V parku Stanwell

Přípravy na začátku cesty

Pravidla jako v CTR

Sbíráme první zkušenosti. Jak se vyrovnat s těžkým problémem pro vlekání: „Tohle je můj pozemek, tady nikdo nesmí“? No, jednoduše řečeno, těžko.

A tak naše vlekací PG putování zkusíme zahájit na malém letišti v městečku Tumut.

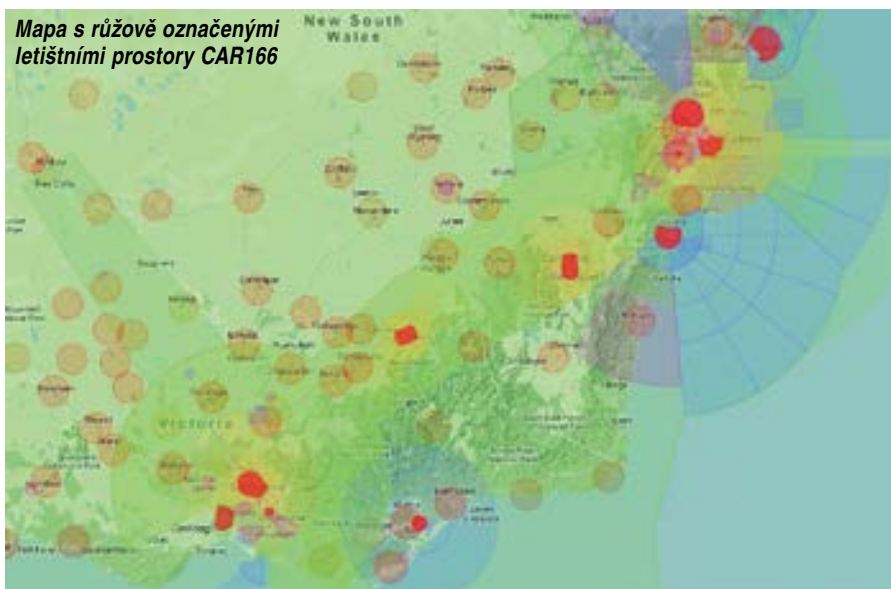
Máme veliké štěstí. Majitel letiště Peter nám nejenže pomáhá opravit Tondovo zapalování, polétá s Amazonkou po kraji na rogale, ale i rádiově zabezpečí náš start z runway.

Pár pěkných dní, poděkování, rozloučení a letíme dál na západ.

Ale letiště u malých měst nejsou dobrým řešením pro Austrálii, tak jako to bylo v Texasu nebo v Jižní Africe. Australané totiž pro tahle letiště zavedli přespříliš přísná pravidla (Civil Aviation Regulation 166), srovnatelná s požadavky pro let v CTR. Hlavně se to týká rádiového spojení. Na této mapě jihovýchodu Austrálie jsou CAR166 prostory vyvedeny růžovou barvou (viz. mapka dole).

Bylo to pro nás překvapení, neboť v elektronických mapách tyhle prostory nejdete (např. XCSoar, XContest). Chcete-li létat bezpečně, kopírujete při letu silnice. V pustých oblastech jde o zásadu, která vám může zachránit život. Doprovod v autě

Mapa s růžově označenými letištními prostory CAR166

Závlahy před městem Hay

Pastviny na prvním přistání ve vnitrozemí

s vysílačkou vás po špatném přistání nenajde dál jak pár kilometrů od cesty. Přesně proti téhle zásadě jsou nasázeny prostory CAR166. Australan Rod, komisař pro XContest, nám v e-mailech vysvětluje, jak se jejich sportovní letecká konfederace marně snažila vyjmout sportovní letectví z této

Kolem suchopár, ale u řeky je fajn

nesmyslné regulace. Na mnoha z těchto letišť je přitom žádný anebo minimální provoz, pár letů za týden. V outbacku se často jedná o obce, které jsou postupně vylidňovány. Pokud by starosta nechal vyjmout své letiště z CAR 166, přiznal by, že jeho obec je de facto mrtvá. Postupně poznáváme, že piloti tyto prostory prostě ignorují. Jen je třeba nemůžete přihlásit na XContest. Nečekal bych takovouto samoúčelnou byrokracií právě zde, v tak řídké osídlené a tak spořádané zemi.

Na západ do pustin

Letíme několik nádherných letů. Beny si ulítl osobní rekord 175 km na přeletu k městečku Hay. Krajina je čím dál tím sušší, protkaná zelení řek. Nebe je poseto vysokými kumuly, úplňkový měsíc při přistání, nocleh u chladivé vody.

Vše nás popohání dál na západ, do pustin. Postupně ubývá ostatných drátů, i nepříjemných CARů. Nyní si musíme dávat pozor na rozumnější věci: Udržujeme v autě velkou zásobu vody. Porucha může znamenat třeba týden o samotě a na slunci. Důležitá je i informace o dvou následujících benzínových pumpách. Kterákoliv může být zavřená. Počty obyvatel městeček se tu pohybují v desítkách. Ne tisíc, ale jednotlivců. V jednom z nich jsme se ptali

pumpařky: To je tady opravdu jen 75 lidí, jak je psáno na uvítací ceduli? Ale kdepak, už dávno ne, teď nás tady bydlí 16...

Nad pouští

Krásný den u řeky Darling. Pod padlým stromem nacházím past rybářů nazývanou „Sydney opera“, tak ji trochu povyspravuju a zkusím začátečnické štěstí. Co za návnadu? Mouku mám... áááá, tady máme ještě škvarky od Silvestra. Jí ryby škvarky? Nikdo neví, zkusím to. V noci jdu past zkontrolovat: Jsou tam čtyři ryby! Takže na špek... My jsme tři, tak nejmenší rybu vhaduji zpět do vody. Ještě vykoukla z vody a já vyslovuji přání hodně vysokých a příjemně širokých stoupáků. Po skvělém obědě rychle do vzduchu! Startujeme z prachu rudé cesty.

Rybka splnila přání nečekaně kvalitně. Od startu pomalu stoupám do rovných 4000 metrů. Brzy mne dohání Beny. Krásný společný 100km let.

Amazonka mezitím pádí s Tondou cestou-necestou a docela si to užívá. Tonda zdolává bravurně písčité úseky, klokani klokají na všechny strany. Amazonka nestačí odrazet zájem všech (dvou) řidičů, jež za celý den potkává. Cítí se bezpečně, kdykoliv si řekne do vysílačky, z nebe se snese záchranné komando. A zvládá i to příšerné vedro, určitě hodně přes 40 stupňů. Po shledání se s Benym pozdě v noci pozorujeme hvězdy z Tondovy střešky, v bezpečí před útočnými mravenci.

Vlasta - lov ryb je úspěšný

Pod námi řeka Darling jako zelená stuha v poušti

Petra - Amazonka

Další den startujeme přímo z místa mého přistání. Spalující vedro je čím dál horší. Později zjišťujeme, že jsme přežili rekordní teploty kolem padesátky. Meteorologové museli na mapách přidat dvě nové barvy v teplotní škále, což doposud nepotřebovali. Amazonka má dnes novou přezdívku „Egyptanka“. Navlhčená slušivá rouška na hlavě jí zachránila před uvařením. Beny startuje první, vyvlekám ho já,

aby Egyptance zbyly síly. Kožené rukavice jsou nutné, jinak hrozí puchýře od popálenin. Padáky pokládáme na rozpálený písek s nejvyššími obavami, bod tavení padákových šňůr je 135 stupňů a Skytex na tom není lépe. Navléci se, pomalými pohyby se nachystat ke startu a hurá nahoru. Z vyhlídky na jezera kolem řeky mám optimistické pocity, na obzoru se objevují

Bouřka za zády a defekt

první kumulky, třeba to bude ještě lepší než včera. Ale kdepak! Vítr se pořád mění, v každé výšce má jiný směr. Beny vepředu hlásí vstup do naprosto mrtvého vzduchu a vítr v protisměru. Já jsem neustále od-foukáván dále do pouště.

Beny mne povzbuzuje teď už ze země k přeletu cca 35km pustinu po větru, na severu je podle mapy asfaltová cesta. Mě je ale jasné, že tohle by mohlo být moje poslední rozhodnutí v životě, a tak bojuju proti větru v malých bublinách sem a tam. Jedna bublina mi pomohla aspoň s pár set metry výšky a tak doklouzávám proti větru na přistání jen asi 4 km od Benyho. Uff, to už hravě dojdu, říkám si. A cestou se ještě vykoupu v nejčistším jezeře v okolí. Na přistání je pěkné stádečko klokanů, rozeskáče se na všechny strany. Sundávám helmu a namísto ovanutí větříkem mám pocit jako bych otevřel dvířka do rozpálené pece. Jako když přiložíte několik polínek a žhavý plyn z kamen vám dýchne do obličeje. Nechávám si jen tenounkou

Stoupáme s Benym do 4000

Willy - willy

Let rudým centrem

Slané jezero

starou větrovku jako ochranu proti slunci a pomaličku odtahám své věci do stínu pod keřem. Čtvrt hodiny se vždy přemlouvám, abych šel pro další várku věcí dvacet metrů ve slunečním žáru. Nakonec se mi podaří pomalými pohyby zabalit celý batoh a vydávám se na pochod.

Egyptanka přežila den díky koupališti v blízkém městečku. Tam jej strávila mezi aboriginci zanořená v chladivé vodě. Dozvídáme se o požárech, které propukají na mnoha místech.

Jak se vzdalujeme od civilizace, nyní již jen ve dvou, je i počasí hůře zvladatelné.

Silné větry, drsná termika, bezohledné dust-devily (tady se jmenují willy-willy), a když bouřky, tak obrovské. Do vzduchu se tak dostávám jen občas. Aut tu potkáváme jen několik denně, ve vzduchu jsem úplně sám.

Ve vyschlé krajině se střídají rudé duny s rovinami, vše je porostlé řídkou buší. Nalézáme solná jezera. Je tu i jedno se sladkou vodou. Trávíme tu příjemné tři dny, čeká na slabší vítr. Občas sem dojede cisterna. Řidič říká, že vodu veze na 300 km vzdálenou opravu silnice.

Nechtělo se mi tomu ani věřit, ale byt v tak bohaté zemi, pokrytí mobilním signá-

lem není téměř žádné, mimo města na okrajích kontinentu. Třeba ve srovnání s Jižní Afrikou, kde jsou obdobně řídké osídlená území, je tu pokrytí tak stokrát horší.

Poslední přistání v outbacku

V centrálně-západní části kontinentu jsou rozsáhlá aboriginská území. Tady je náš pohyb omezen na jedinou prašnou tisícikilometrovou cestu. I zde potkáte tak dvě auta za den. Vzdálenost k civilizaci v případě jakékoliv nouze je stovky kilometrů.

V buši potkáváme zdivočelé velbloudy, koně a býky. Velbloudi byli do Austrálie dovezeni v 19. století pro průzkumné výpravy a pak na dopravu ovčí vlny k železnici.

Podmínky ve vzduchu jsem zaznamenal „obrovské“. Dostupy nad 4000 metrů. Zemský povrch je přitom jen pár set metrů nad mořem. Ploché kumuly až desítky kilometrů rozsáhlé. Šířky stoupáků mnoho a mnoho kilometrů. Při troše štěstí na pomalejší vývoj a pořádné dávce odvahy se tu dají letět mnohasetkilometrové přelety. Mě se

Start za skalami Kata Tjuta

Divocí velbloudi

Rod a jeho vlekadlo

Nad obilnářským západem

toto nepodařilo, po pár desítkách kilometrů jsem vždy „utekl“ na zem před převývoji. Byť na malé vzdálenosti, tyto přelety patří k tomu největšímu, co jsem v životě zažil.

Návrat do civilizace

Vrátili jsme se do civilizace na západě, setkali s Rodem a vlekací partičkou a na posledy polétali v Austrálii. Zde je zemědělská krajina, obrovské obilnářské území. Ale míst, kde se smí vletat je tu jako šafránu. Termika slaboučká, takovou už ani

nepamatuju. Oddychnul jsem si. Už jsem si nebyl jist, zda nemám pocuchané nervy z podmínek ve vnitrozemí.

Na závěr děkuji nezdolné Petře – Amazonce za bezpečné vlekání. ■

V době psaní tohoto článku jsme stále na cestě, aktuálně sedíme schováni před tajfunem Uorem na jednom z Filipínských ostrovů, vítr sviští v palmách a do střechy bubnuje déšť.

Zážitky nejen z Austrálie si můžete pročitat v „bublinách“ na www.puczok.com/vvy.

Inzerce

bazarové kluzáky Gradient

postroje WoodyValley

založní padáky Gradient

helmy Plusmax

přístroje Renschler

helmy Lazer

nový e-shop

www.air-sport.cz